

การดำเนินงาน
หมู่บ้านต้นแบบการจัดการสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
จังหวัดหนองบัวลำภู
บ้านหนองแก หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู

บทนำ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้สนับสนุนและส่งเสริม การดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างขีดความสามารถ การบริหารงานชุมชน กลยุทธ์ที่ ๒.๑ บริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบทไทย กำหนดให้หมู่บ้าน ต้นแบบการจัดการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์กรมฯ และใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้คัดเลือกบ้านหนองแก หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแก อำเภอสว่างแดนดิน เป็นหมู่บ้านต้นแบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปี ๒๕๕๘

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเกิดประโยชน์แก่ ผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้ข้อมูลในการพัฒนาหมู่บ้านต่อไป

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู

กรกฎาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประวัติศาสตร์ชุมชน	๒
ลักษณะภูมิประเทศ	๓
อาณาเขต	๓
ประชากร	๓
ข้อมูลผู้นำชุมชน อาสาสมัคร	๓
ศิลปวัฒนธรรม/ขนบธรรมเนียมประเพณี/เทศกาลประจำปี	๕
สภาพทางสังคม	๕
สังคมวัฒนธรรม/วิถีการดำเนินชีวิต	๖
ข้อมูลกลุ่ม องค์กรในชุมชน	๖
การประเมินผลการพัฒนา	๗
สรุปสภาพปัญหาของหมู่บ้านตามผลข้อมูล กขช.๒ ค	๗
ผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น (OTOP)	๗
สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ.) ประจำปี ๒๕๕๘	๘
การวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้านด้วย Radar Analysis	๘
แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน	๑๐
การวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน	๑๐
สรุปภาพรวมการพัฒนาหมู่บ้าน	๑๑
สรุปผลการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบสารสนเทศพัฒนาคุณภาพชีวิต ประจำปี ๒๕๕๘	๑๑
การกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุภาพฝันในอนาคตในด้านต่างๆ	๑๑
กิจกรรมการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุภาพฝันในอนาคตในด้านต่างๆ	๑๑
ตัวอย่างด้านการบริหารจัดการชุมชนดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	๑๓
ด้านการลดรายจ่าย	๑๓
ด้านการเพิ่มรายได้	๑๔
ด้านการประหยัด	๑๔
ด้านการเรียนรู้/การดำรงชีวิต	๑๖
ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	๑๗
ด้านการเอื้ออาทร (การแบ่งปัน/การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน)	๑๘

หมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับจังหวัด บ้านหนองแก หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง

วิสัยทัศน์หมู่บ้าน

“หมู่บ้านแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม
นำความสามัคคี สู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง
หลักเลี้ยงยาเสพติด”

๑. ประวัติศาสตร์ชุมชน

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้มีนายอูต ติวทอง และนายสุด ติวทอง ได้อพยพมาจากบ้านหนองผักแว่น ตำบลหัวทอง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เพื่อหาทำเลที่ทำกินและได้ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณริมลำห้วย ซึ่งบริเวณนั้น มีต้นสะแกขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น และมีความโดดเด่นสังเกตได้ง่าย จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่าบ้านหนองแก ตามลักษณะของป่าสะแกที่ขึ้นอยู่บริเวณที่ตั้งหมู่บ้านนั้น มีผู้นำหมู่บ้าน ๙ คน คือ

๑. นายเคน แก้วบุญเรือง	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๙๐ – ๒๕๙๔
๒. นายทา สิงห์โมรี	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๙๔ – ๒๕๙๘
๓. นายสุด ติวทอง	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๙๘ – ๒๕๐๕
๔. นายหนูพูน ติวทอง	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๐๕ – ๒๕๑๐
๕. นายหนูกัน ดวงมาลา	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๕
๖. นายประหยัด แสงลา	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๑๕ – ๒๕๒๓
๗. นายบุญสังข์ ปัจฉาวะโร	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๒๓ – ๒๕๒๙
๘. นายกิมมี อยู่เย็น	ผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๒๙ – ๒๕๕๗
๙. นายชะมัด วงศ์คำจันทร์	กำนัน พ.ศ. ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านหนองแก มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๖๙๑ ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเกษตรกรรมส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากน้ำฝนธรรมชาติ เพื่อการเพาะปลูกเป็นส่วนใหญ่สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจัดอยู่ในภูมิอากาศที่เย็นสบาย อากาศจะร้อนจัดประมาณ ๒ เดือน คือเดือนมีนาคม – เดือนเมษายนของทุกปีปริมาณฝนโดยเฉลี่ยปานกลาง มีน้ำมากในฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายนจะมีฝนตกมาก และอากาศจะหนาวจัดในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์

๓. อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านหนองแกเหนือ หมู่ ๘ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง
 ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านสระแก้ว หมู่ ๒ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านหนองแสง ตำบลหัวนา อำเภอเมือง
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านหนองแกกลาง หมู่ ๑๐ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง

๔. ประชากร

จำนวนครัวเรือน ๑๕๓ ครัวเรือน
 จำนวนประชากรทั้งหมด ๗๔๓ คน เป็นชาย จำนวน ๓๙๓ คน หญิง จำนวน ๓๕๐ คน
 ผู้สูงอายุ จำนวน ๕๐ คน ผู้พิการ จำนวน ๑๐ คน ผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๘ คน
 แบ่งการปกครองออกเป็น ๕ คุ้ม

๕. ข้อมูลผู้นำชุมชน อาสาสมัคร

กำนัน นาย ชะมัด วงศ์คำจันทร์
 สารวัตร คนที่ ๑ นายทองรีเประนาม
 สารวัตร คนที่ ๒ นายสุวรรณ เขตสมัค
 ผู้ช่วยกำนัน คนที่ ๑ นายฤทัยรัตน์ พิมพ์โกทา
 ผู้ช่วยกำนัน คนที่ ๒ นายดอกรัก วรรณสม

อาสาพัฒนาชุมชน

๑. นายสม แสงลา
 ๒. นายแรมทิศ หุ่นนาแขง

๓.นางขวัญฤดี พิมพ์โกทา
๔.นางพิสมัย กองบาง

อาสาสมัครอื่นๆ

๑. นายเชาว์	อุตอามาตร	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๒. นายทองคำ	ปีตาทะเล	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๓. นายถาวร	บุสดี	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๔. นายเอี่ยม	สุสดี	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๕. นายนิสัน	สังธรรม	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๖. นางเสมอ	เขตสมัคร	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๗. นางรัตนา	ชั้นหล้า	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๘. นางขวัญฤดี	พิมพ์โกทา	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๙. นางบัวลา	มะโนพาส	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๑๐. นางรุ่งการ	อาสาชชะนา	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๑๑. นางยุอิ้ว	ชั้นหล้า	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๑๒. นางน้อย	นามศรี	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๑๓. นางดาวเรือง	โมราศิลป์	ตำแหน่ง	อ.ส.ม.
๑๔. นายชะมัด	วงศ์คำจันทร์	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๑๕. นายทองรี	เประนาม	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๑๖. นายคำพันธ์	จันทร์โท	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๑๗. นายดอกกรัก	วรรณสม	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๑๘. นายฤทัยรัตน์	พิมพ์โกทา	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๑๙. นายทองคำ	ปีตาทะเล	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๐. นายสมทรง	โสยะ	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๑. นายสมศักดิ์	โคตรทา	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๒. นายบัว	แสนเพชร	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๓. นายเจริญ	นิจโก	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๔. นายคำหม่อน	ปากเมย	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๕. นายสถิต	นามบุญเรือง	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๖. นายสมควร	หาญเชิงชัย	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.
๒๗. นายถนอม	ชินเสริม	ตำแหน่ง	อ.พ.ป.ร.

๒๘. นายสนิท ดิวทอง ตำแหน่ง อ.พ.ป.ร.
๒๙. นายประมวล เขียวขำ ตำแหน่ง อ.พ.ป.ร.

๖. ศิลปวัฒนธรรม/ขนบธรรมเนียมประเพณี/เทศกาลประจำปี

การจัดงานบุญประเพณี จัดตามความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติกันมางานบุญประเพณีที่สำคัญ จัดทำบุญประเพณีตาม ฮีต๑๒ ครอง ๑๔ หรือตามจารีตประเพณีสิบสองเดือน ดังนี้

๑. เทศการวันขึ้นปีใหม่	๓๑ ธันวาคม – ๑ มกราคม ของทุกปี
๒. ประเพณีบุญข้าวจี	เดือน กุมภาพันธ์
๓. ประเพณีบุญมหาชาติ	เดือน มีนาคม
๔. ประเพณีสงกรานต์	เดือน เมษายน
๕. ประเพณีบุญบังไฟ	เดือน พฤษภาคม – มิถุนายน
๖. บุญเข้าพรรษา	เดือน กรกฎาคม
๗. ประเพณีบุญข้าวสลากรัฟ/ข้าวประดับดิน	เดือน สิงหาคม
๘. ประเพณีการจัดงานวันแม่	เดือน สิงหาคม
๙. ประเพณีออกพรรษา/กฐิน	เดือน ตุลาคม
๑๐. ประเพณีลอยกระทง	เดือน พฤศจิกายน
๑๑. ประเพณีทำบุญวันพ่อ	เดือน ธันวาคม

๗. สภาพทางสังคม

ภาษาส่วนใหญ่เป็นภาษาที่ผสมผสานระหว่างภาษาอีสาน และภาษาไทยเลยนับถือศาสนาพุทธ วัดถือว่าเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในหมู่บ้านเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมงานประเพณี งานมงคลต่างๆ งานศพ รวมถึงการประชุมจัดเวทีแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านนับถือคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติที่ทำให้คนเป็นคนดีเกรงกลัวต่อบาปไม่เบียดเบียนตนเอง และทำให้คนในชุมชนสามารถ

อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขประชาชนในหมู่บ้านให้ความสำคัญกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยมีการตักบาตรทำบุญ และบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะสุขในหมู่บ้าน ในวันพระ ขึ้น ๑๕ ค่ำ นอกจากนี้ชาวบ้านยังเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ เรื่องของผีนางไม้ชอบใส่เครื่องรางของขลังต่างๆ

๘. สังคมวัฒนธรรม/วิถีการดำเนินชีวิต

การตั้งบ้านเรือนจะตั้งกระจายไปตามถนน และกระจุกตัวกันส่วนใหญ่จะเป็นบ้านกึ่งไม้กึ่งปูนยกสูง ใต้ถุนบ้านโล่ง ใช้เก็บเครื่องมือในการเกษตร ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรรม ทำนาปีละครั้ง ใช้น้ำจากน้ำฝนธรรมชาติ ทำไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง ไร่ยูคาลิปตัสและมีการทำสวนยางบ้าง อยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ มีการทอผ้าห่ม ทอเสื้อ จักสานใช้ในครัวเรือน ในยามที่ว่างจากการทำการเกษตรบริเวณหน้าบ้านและรอบบ้านก็จะปลูกผักสวนครัว เช่น ตะไคร้ หอม มะนาว มะกรูด เป็นต้นนอกจากจะทำการเกษตรเป็นหลักแล้วยังประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และไปทำงานที่กรุงเทพฯและต่างประเทศ จะกลับมาดูทำนาคนในหมู่บ้านส่วนมากจบการศึกษาภาคบังคับ

๙. ข้อมูลกลุ่ม องค์กรในชุมชน

- ๑) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ปัจจุบันมีเงินทุน ๒,๕๘๗,๐๕๘ บาท มีสมาชิกทั้งหมด ๑๑๘ คน
ประธานชื่อ นายบุญชัย สามชัย
- ๒) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ปัจจุบันมีเงินทุน ๑,๐๒๐,๐๐๐ สมาชิก ๑๒๓ คน
ประธานชื่อ นายทอง โพธิ์นาม
- ๓) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปัจจุบันมีเงินทุน ๑๐,๐๐๐ บาท สมาชิก ๑๑๘ คน
ประธานชื่อ นางพิสมัย กองบาง
- ๔) กองทุนแม่ของแผ่นดิน ปัจจุบันมีเงินทุน ๔๕,๘๖๑ บาท มีสมาชิก ๑๔๐ คน
ประธานชื่อ นายชะมัด วงศ์คำจันทร์
- ๕) กองทุนฉางข้าวชุมชน ปัจจุบันมีเงินทุน ๑๒,๘๙๕ บาท สมาชิก ๑๕๒ คน
ประธานชื่อ นายชะมัด วงศ์คำจันทร์
- ๖) กองทุนมิยาซาวา ปัจจุบันมีเงินทุน ๒๒๔,๒๙๐ บาท สมาชิก ๗๐ คน
ประธานชื่อ นายชะมัด วงศ์คำจันทร์
- ๗) กองทุนเกษตรกรทำนาหนองแก ปัจจุบันมีเงินทุน ๑๕๐,๙๐๐ บาท สมาชิก ๓๓ คน
ประธาน ชื่อ นายสมควร หาญเชิงชัย

๑๐. ผลิตภัณฑ์ชุมชน และท้องถิ่น (OTOP)

๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ทอผ้าลายสายฝน	ประธานกลุ่ม	นางขวัญฤดี	พิมโกทา
๒) ชื่อผลิตภัณฑ์จักรสาน	ประธานกลุ่ม	นางพันธ์	เมฆมล
๓) ชื่อผลิตภัณฑ์พิมพ์เสน-การบูร	ประธานกลุ่ม	นางพิสมัย	กองบาง
๔) ชื่อผลิตภัณฑ์แจ้วบอง	ประธานกลุ่ม	นางกมลชนก	อยู่เย็น
๕) ชื่อผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์	ประธานกลุ่ม	นางกมลชนก	อยู่เย็น
๖) ชื่อผลิตภัณฑ์น้ำยาเอนกประสงค์	ประธานกลุ่ม	นางกมลชนก	อยู่เย็น

การประเมินผลการพัฒนา

สรุปสภาพปัญหาของหมู่บ้านตามผลข้อมูล กชช.๒ ค

ระดับการพัฒนาของหมู่บ้านจัดเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ ๓

๑. ตัวชี้วัดที่มีปัญหามาก จำนวน ๑ ตัวชี้วัด ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. ตัวชี้วัดที่มีปัญหาปานกลาง จำนวน ๖ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ถนน	- การกีฬา
- น้ำเพื่อการเกษตร	- ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ
- ระดับการศึกษาของประชาชน	- การรวมกลุ่มของประชาชน

๓. ตัวชี้วัดที่มีปัญหาน้อย จำนวน ๒๖ ตัวชี้วัด ได้แก่

- น้ำดื่ม	- น้ำใช้
- การไฟฟ้า	- การมีที่ดินทำกิน
- การมีงานทำ	- ผลผลิตจากการทำนา
- ผลผลิตจากการทำไร่	- ความปลอดภัยในการทำงาน
- การป้องกันโรคติดต่อ	- การได้รับการศึกษา
- อัตราการเรียนรู้ของประชาชน	- การเรียนรู้โดยชุมชน
- การได้รับความคุ้มครองทางสังคม	- การมีส่วนร่วมของชุมชน
- การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชน	- คุณภาพดิน
- คุณภาพน้ำ	- การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม

-ความปลอดภัยจากยาเสพติด

-ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ

-ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ.) ประจำปี ๒๕๕๘

ผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. รายครัวเรือน ทั้งสิ้น ๑๕๓ ครัวเรือน จำนวน ๒๕๐ คน จำนวน ๕ หมู่ ๓๐ ตำบล บำรุงราษฎร์ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแก อำเภอสครีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผ่านเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๒๘ ครัวเรือน และไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๒ ครัวเรือน ประกอบด้วยครัวเรือนดังนี้

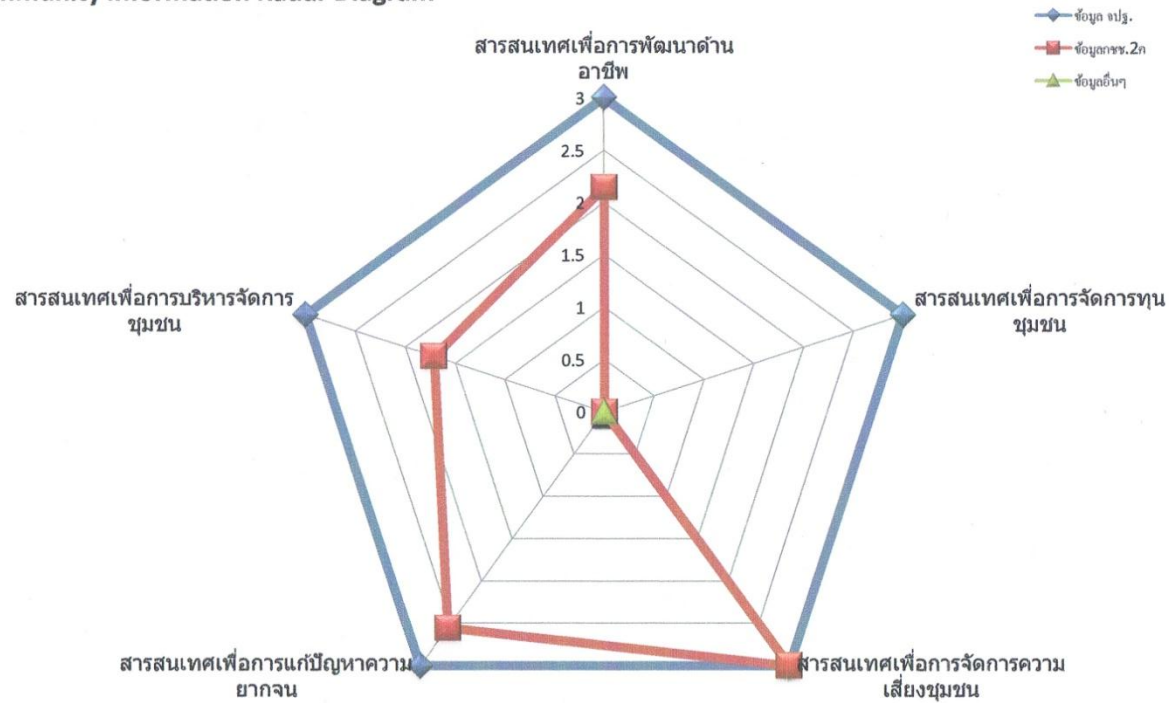
๑.คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว) ตกเกณฑ์ จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๐

๒.คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ ตกเกณฑ์ จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๐

การวิเคราะห์ข้อมูลหมู่บ้านด้วย Radar Analysis

ข้อมูลที่ได้จากข้อมูล จปฐ.และข้อมูล กชช.๒ ค. นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Radar Analysis ได้ Radar Diagram เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ดังนี้

Community Information Radar Diagram

แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน

๑.การวิเคราะห์ศักยภาพ

๑.ปัจจัยภายในชุมชนที่เป็น “จุดแข็ง” S (Strength) ได้แก่

- ชุมชนปลอดภัยเสถียร โดยมีกลุ่ม TO BE Number One ที่เข้มแข็ง
- มีอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก
- ประชาชนในหมู่บ้านมีความสามัคคี
- มีแหล่งเงินทุนกู้ยืมในการประกอบอาชีพ
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรกรรม
- มีภูมิปัญญาท้องถิ่น
- วิถีชีวิตของคนในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ

๒.ปัจจัยภายในชุมชนที่เป็น “จุดอ่อน” w (weakness) ได้แก่

- ดินขาดการบำรุงรักษา ไม่มีความอุดมสมบูรณ์ทำให้ผลผลิตที่ได้จากการเกษตรเช่นปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ไม่ได้ผลผลิตอย่างเต็มที่
- การบริหารจัดการด้านการเกษตรไม่เหมาะสม เช่น ระบบการจัดการแหล่งน้ำไม่สามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่
- ยาวชนขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง
- ประชาชนขาดพลังอำนาจในการต่อรองในการตลาด และในด้านอื่นๆ

๓.ปัจจัยภายนอกชุมชนที่เป็น “โอกาส” O (Opportunity) ได้แก่

- สามารถพัฒนากลุ่มอาชีพให้เป็นอาชีพหลักมีรายได้ที่มั่นคง
- สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้
- ภาครัฐได้สนับสนุนวิชาการทั้งด้าน การประกอบอาชีพหลัก อาชีพเสริม ให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง
- ประชาชนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษา

๔.ปัจจัยภายนอกชุมชนที่เป็น “ข้อจำกัด” T (Threat) ได้แก่

- ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ
- สภาพภูมิอากาศแปรปรวนทำให้มีผลกระทบต่อ ผลผลิตทางการเกษตร
- ภาวะวิกฤติทางการเงิน ทางการตลาดที่ผันผวน ทำให้เกษตรกรปรับตัวและแก้ปัญหาไม่ทัน
- ต้นทุนในการผลิตสูง เนื่องจากการผลิตอิงอยู่กับระบบทุนนิยม

๕.นโยบายการทำงานของเทศบาล/อบต. สรุปประเด็นสำคัญ

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ให้มีการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนงานประเพณีต่างๆ
๓. ส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ของครัวเรือน
๔. จัดทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
๕. ดูแลส่งเสริมสุขภาพ พลาอนามัยของประชาชน ให้สมบูรณ์ แข็งแรง ทุกกลุ่มอายุ
๖. ส่งเสริม อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.การกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุภาพฝันในอนาคตในด้านต่างๆ

Radar Diagram และผลการวิเคราะห์ศักยภาพของหมู่บ้าน หมู่บ้านได้ประชุมชาวบ้านเพื่อนำข้อมูลดังกล่าว มากำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การส่งเสริมให้หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านศีล ๕
๒. ส่งเสริมการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. กิจกรรมการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุภาพฝันในอนาคตในด้านต่างๆ

- ๑.งานบุญปลอดเหล้า
- ๒.กิจกรรมลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

สรุปภาพรวมการพัฒนาหมู่บ้าน

สรุปผลการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบสารสนเทศพัฒนาคุณภาพชีวิต ประจำปี ๒๕๕๘

๑.หมู่บ้าน/ชุมชน มีการนำระบบข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. หมู่บ้าน/ชุมชน มีการบริหารจัดการชุมชนเชิงระบบมากยิ่งขึ้น โดยมองปัญหาที่เกิดขึ้นมีหลายมิติที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เช่น การจัดทำบัญชีครัวเรือนควบคู่กับการสร้างอาชีพให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มทำแจวบอง กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ กลุ่มทำน้ำยาเอนกประสงค์ ฯลฯ ผลที่เกิดขึ้นทำให้สามารถมีรายได้ และลดรายจ่ายในระดับครัวเรือนๆ ละ ๖,๐๐๐ บาท/เดือน

๓. มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในชุมชน เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ประชาชนได้น้อมนำมาปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๔. มีการนำระบบข้อมูลมากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาสาเหตุ โดยสร้างภูมิคุ้มกันในทุกครอบครัวและกลุ่มเสี่ยง มาเป็นพลังสังคม/ชุมชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุได้อย่างยั่งยืน เช่น โครงการ TO BE NUMBER ONE

ตัวอย่างด้านการบริหารจัดการชุมชนดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการลดรายจ่าย

๑. คนในชุมชนมีการปลูกข้าว ปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกมะนาวนอกฤดูกลางแจ้ง หาปลากินเองจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ทอผ้า จักสาน งานหัตถกรรม และเป็นรายได้เสริม

๒. ชุมชนเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการทำเกษตรปลอดภัย มีการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อทำเกษตรอินทรีย์

๓. การผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ใช้เอง

๔. ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นในการผลิตสินค้า และการดำรงชีพ เช่นการจักสาน การสานกระติบข้าวจากคล้าซึ่งมีวัตถุดิบอยู่ในท้องถิ่นการปลูกไม้ไผ่ตามไร่นา เพื่อทดแทนส่วนที่ใช่ไป

๕. คนในชุมชนช่วยกันรักษาสาธารณสุขสมบัติของหมู่บ้าน

ด้านการเพิ่มรายได้

๑. มีกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการชุมชน เช่น การจักสานบ้านหนองแก การทอผ้า การเพาะเห็ด นางรม การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่การทำน้ำยาเอนกประสงค์การทำปุ๋ยชีวภาพ การทำแจ้วบอง และการเลี้ยงจิ้งหรีด

๒. คนในชุมชนให้ความสำคัญกับการทำเกษตรปลอดสารพิษ มีการปลูกและจำหน่ายผักพื้นบ้านผลไม้พื้นเมือง

ด้านการประหยัด

๑. ในชุมชนมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหนองแก มีสมาชิก ๑๒๓ คน จำนวนเงินทุน ๑,๒๐๐,๘๐๒ บาท ทำให้คนในชุมชนรู้จักการออม และเห็นความสำคัญของการออม

๑.๑ คณะกรรมการบริหารกลุ่มฯ ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ

๑.๑) นายทอง	โพธิ์นาม	ตำแหน่ง	ประธาน
๑.๒) นายเชาว์	อุตอมาตร	ตำแหน่ง	รองประธาน
๑.๓) นางพนอม	ปากเมย	ตำแหน่ง	เลขานุการ
๑.๔) นายสุวรรณ	เขตสมัคร	ตำแหน่ง	เหรัญญิก

๑.๕) นางพันสุพา	มาศรี	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑.๖) นางบัวลา	มโนพาส	ตำแหน่ง	กรรมการ
๑.๗) นายจันมา	ภูค้ำน้อย	ตำแหน่ง	กรรมการ
๒) คณะกรรมการฝ่ายเงินกู้			
๒.๑) นายสม	แสงลา	ตำแหน่ง	ประธาน
๒.๒) นายนิลัน	สังธรรม	ตำแหน่ง	รองประธาน
๒.๓) นายทองรี	เประนาม	ตำแหน่ง	เลขานุการ
๒.๔) นางขวัญฤดี	พิมตกทา	ตำแหน่ง	กรรมการ
๒.๕) นางรุ่งกาญ	อาสาชนะ	ตำแหน่ง	กรรมการ
๓) คณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบ			
๓.๑) นางรัตนา	ชั้นหล้า	ตำแหน่ง	ประธาน
๓.๒) นางเมืองใจ	เมฆมล	ตำแหน่ง	รองประธาน
๓.๓) นางกิตติยา	ลิพา	ตำแหน่ง	เลขานุการ
๓.๔) นายวิชาญ	ศรีหาบัว	ตำแหน่ง	กรรมการ
๓.๕) นางยุอิ้ว	ชั้นหล้า	ตำแหน่ง	กรรมการ
๔) คณะกรรมการฝ่ายส่งเสริม			
๔.๑) นายบุญชัย	สามไชย์	ตำแหน่ง	ประธาน
๔.๒) นางพิสมัย	กองบาง	ตำแหน่ง	รองประธาน
๔.๓) นางราตรี	ธวัชรสันติ	ตำแหน่ง	เลขานุการ
๔.๔) นางเด่นจิตร	แสนเพชร	ตำแหน่ง	กรรมการ
๔.๕) นางดาวเรือง	โมราศิลป์	ตำแหน่ง	กรรมการ

๒.คนในชุมชนมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ด้านการเรียนรู้/การดำรงชีวิต

๑. ชุมชนใช้แผนชุมชนเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชน โดยผ่านกระบวนการเวทีประชาคมของหมู่บ้านในการกำหนดแผน ใช้แผนชุมชน และแก้ไขปัญหา ของหมู่บ้าน

๒. ชุมชนมีการบริหารจัดการชุมชนที่ดี ผู้นำมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม เป็นที่ไว้วางใจของคนในชุมชนและผู้นำทุกคนรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๓. คนในชุมชนยึดมั่นในหลักศาสนา ประพฤติตนอยู่ในกรอบประเพณีที่ดี

๔. การทำงานในชุมชนยึดหลักประชาธิปไตย โดยการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยึดหลักเสียงข้างมาก โดยไม่ละเลยเสียงข้างน้อย และมีการทำงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการประชุมประจำเดือนทุกเดือน

๕. มีกฎระเบียบชุมชนที่ใช้ปฏิบัติร่วมกัน เช่น เรื่องยาเสพติด หากผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับการลงโทษจากสังคม ทำให้คนเกิดความเกรงกลัวในการละเมิด กฎ ระเบียบต่าง ๆ

๖. ชุมชนมีกิจกรรมสืบทอดประเพณี วัฒนธรรม เช่น ประเพณีวันสงกรานต์บุญผะเวส ประเพณีบุญบั้งไฟ

๗. ชุมชนมีกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น ต่อด้านยาเสพติด การเสริมสร้างสุขภาพ

๘. การสืบทอดภูมิปัญญาของคนในชุมชน เช่น การเล่นพิณ แคนจักสาน

๙. มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑. ชุมชนมีการจัดระเบียบชุมชน โดยการรักษาความสะอาดที่สาธารณะ

๒. ชุมชนมีกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ โดยการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ

๓. ในแผนชุมชนมีกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงานทดแทน เช่น การประหยัดพลังงาน การปลูกป่า ปลูกหญ้าแฝก

ด้านการเอื้ออาทร (การแบ่งปัน/การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน)

๑. ชุมชนมีสวัสดิการชุมชน กิจกรรมการดูแลผู้สูงอายุ เด็ก คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสจากชุมชน โดยใช้เงินจากกองทุนสาธารณประโยชน์ของชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ฯ กองทุนมิยาซาวา ฯลฯ

๒. ชุมชนมีความรู้รักสามัคคีไม่มีความแตกแยก ให้ความช่วยเหลือกันด้วยความเต็มใจเมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อน

๓. ชุมชนมีวิธีการช่วยเหลือตัวเองและสมาชิกในชุมชน เมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น การขอรับบริจาคทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบเหตุอัคคีภัย